

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Tatabányai Munkaügyi Bíróság **Dr. Dankó Zoltán** ügyvéd által képviselt **XY.** felperesnek **Dr. Károly Mihály** ügyvéd által képviselt **YY.** alperes ellen kártérítés iránt indított perében 2007. szeptember 26. napján megtartott nyilvános tárgyaláson meghozta a következő

Í T É L E T E T :

A bíróság kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek, 15 napon belül 2.000.000.- (kettőmillió) forintot nem vagyoni kártérítés címén, valamint 300.000.- (háromszázezer) forintot általános kártérítés címén valamint ez utóbbi összeg után 2005. augusztus 1. napjától 2005. december 31. napjáig évi 7%-os, 2006. január 1. napjától 2006. június 30. napjáig évi 6%-os, 2006. július 1. napjától 2006. december 31. napjáig évi 6,25%-os, 2007. január 1. napjától 2007. június 30. napjáig évi 8%-os, és 2007. július 1. napjától a kifizetés napjáig járó, késedelemmel érintett naptári félévet megelőző, utolsó napon érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű kamatot.

A bíróság a felperesnek ezt meghaladó keresetét elutasítja.

A bíróság kötelezi az alperest, hogy fizessen meg felperesnek, 15 napon belül 100.000.- (százezer) forint ügyvédi munkadíjat.

A bíróság kötelezi az alperest, hogy fizessen meg külön felhívásra a Komárom-Esztergom Megyei Bíróság Gazdasági Hivatalának 51.000.- (ötvenegyezer) forint szakértői díjat és a Magyar Államnak 138.600.- (százharmincnyolcezer-hatszáz) forint eljárás illetéket, azzal, hogy a fennmaradt szakértői díj és illeték az állam terhén marad.

Az ítélet ellen, kézhezvételtől számított 15 napon belül van helye fellebbezésnek, melyet a Tatabányai Munkaügyi Bíróságon 3 példányban lehet benyújtani.

Tájékoztatja a bíróság a peres feleket, hogy a Pp. 256/A.§. (1) bekezdésnek b.)-d.) pontjaiban felsorolt esetekben tárgyalás tartását kérhetik, illetve közös kérelem alapján fellebbezés tárgyaláson kívüli elbírálása kérhető.

I n d o k o l á s :

A bíróság felperes kereseti kérelme, ennek mellékletei, személyes előadása, bizonyítási indítványa, írásbeli nyilatkozata, becsatolt iratai, alperes ellenkérelme, írásbeli nyilatkozatai, becsatolt iratai, valamint az eljárás során beszerzett igazságügyi munkavédelmi szakértői vélemény, igazságügyi orvosszakértői vélemény, és F. tanú vallomása alapján az alábbi tényállást állapította meg:

A felperes 1965. január 21. napjától 1968. szeptember 16. napjáig, mint Viscos Fonóüzemi lakatos, 1968. szeptember 20. napjától 1971. április 1. napjáig mint Viscos Karbantartás ólomforrasztó, 1974. április 1-től 1981. december 31-ig, hűtőtelepi lakatos, és 1982. január 1-től 1988. október 31. napjáig az energiaszolgáltató üzemben művezető munkakörben állt alperes alkalmazásában.

A Megyei Nyugdíjbiztosítási Igazgatóság ... Kirendeltsége az 1988. november 2-én kelt, 08-02087/1988/3. számú határozatával felperes részére 1988. november 1. napjától kezdődően III. csoportnak (67%-os munkaképesség-csökkenés alapján) megfelelő rokkantsági nyugdíjat állapított meg és folyósított. Figyelemmel az Országos Egészségbiztosítási Pénztár Orvosszakértői Intézetének első fokú orvosi bizottsági véleményére, mely később is 1994-ben, 1997-ben, és 1999. november 30-án is felperes munkaképesség-csökkenésének mértékét 67%-ban vélelmezte, azzal, hogy utóbbi esetben a felülvizsgálatot nem tartotta szükségesnek.

2004. szeptember 20. napjától szeptember 24. napjáig a Fővárosi Szent István Kórház az OMFI Belgyógyászati Osztályán felperest kivizsgálták zárójelentés szerint, panaszainak egy részét pszichoszomatikusnak tartották, idegrendszeri károsodást nem találtak, májbetegségét toxikusnak vélték azzal, hogy az esetleges professzionális ártalomról az ANTSZ-től kapott részletes munkaanamnézis birtokában az intézet Toxikológiai Bizottsága fog véleményt alkotni. A Fodor József Országos Közegészségügyi Központ Országos Munkahigiénés és Foglalkozás-egészségügyi Intézete, 2005. január 25. napján kelt 33/2005. számú levelében tájékoztatta felperes háziorvosát, hogy az intézet Toxikológiai Bizottságának véleménye szerint felperes érrendszeri betegségei foglalkozási – szénkéneg expozíció – eredetűek és erről a bejelentést megteszik.

Az Állami Népegészségügy és Tisztiorvosi Szolgálat Városi Intézete, a 2005. április 4. napján kelt 411-7/2005. számú iratában mérlegelve azon tény, hogy felperes 1971. április 1-től az alperes adatszolgáltatása szerint expozíció mentes munkakörbe került áthelyezésre valamint az Országos Munkaegészségügyi Intézet 1971. február 12-én keletkezett szakvéleménye szerint ólommérgezés és széndiszulfid mérgezés kizárásra került a felperest ISZB hypertónia CS 2. diagnózisú bejelentését nem foglalkozási eredetű megbetegedésnek véleményezte.

Az Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálat Megyei Intézete az OMFI 1-112/2005. 2005. június 15. napján kelt levelében foglaltakra figyelemmel, a 2005. július 11. napján kelt 1490-5/2005. számú levelében közölte felperessel, hogy érrendszeri megbetegedéseit széndiszulfid eredetű foglalkozási megbetegedésnek véleményezi, valamint a 2005. július 29. napján kelt 1490-8/2005. számú levelében, hogy az OMFI 2005. július 13-ai ismételt közlése szerint az OMFI Toxikológiai Bizottsága B-22 kódszámon felperes foglalkozási megbetegedését széndiszulfid által okozott megbetegedésnek – ISZB hypertóniai CS 2 – elfogadta és

nyilvántartásba vette.

Az Országos Egészségbiztosítási Pénztár Orvosszakértői Intézetének első fokú orvosi bizottsága 2005. augusztus 26. napján felperest megvizsgálta és 2005. február 1. napjától kezdődően a megállapított 67%-os munkaképesség-csökkenést teljes mértékben foglalkozási eredetű munkaképesség-csökkenésnek vélelmezte, ezért a Megyei Nyugdíjbiztosítási Igazgatóság a 2005. október 26. napján kelt, 8-02087/1988/22. számú határozatával felperes rokkantsági nyugdíjának folyósítását 2005. március 31. napjával megszüntette, tekintettel arra, hogy a 08-2337/2005/03. számú határozattal 2005. április 1. napjától kezdődően felperes részére baleseti rokkantsági nyugdíj került megállapításra.

A felperes keresetet nyújtott be, melyben kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest 2.000.000.- Ft nem vagyoni kártérítés megfizetésére, figyelemmel foglalkozási eredetű megbetegedésére, és arra, hogy ennek következtében életkörülményeiben olyan változás állt be, mely a 34/1992 (VI.01.) AB határozatban foglaltak szerint is igényét megalapozza; korábban kedvező időtöltése volt a kertészkedés, egészségi állapota miatt ezen időtöltéssel fel kellett hagynia; a legnagyobb lelki problémát számára az jelentette, hogy egészségi állapota miatt sclerosis multiplex betegségben szenvedő lányát – aki már elhalálozott – nem tudta anyagilag segíteni, sem ápolni, ezért lelkiismeret furdalás gyötri. A felperes előadta, hogy foglalkozási megbetegedése következtében olyan kára is van, mely pontosan nem határozható meg, mint pl. a közlekedési többletköltségben megnyilvánuló kára, hiszen a tömegközlekedési eszközök igénybevétele nehézkes számára, gépkocsit vezetni nem tud, ezért amennyiben Budapestre kell utazni orvosi vizsgálatra, kezelésre, hozzátartozói segítségét kell igénybe vennie; betegsége miatt állandó gyógyszeres kezelésben részesül, mely növeli kiadásait, a foglalkozási megbetegedéssel kapcsolatos gyógyszerköltsége 3.000.- Ft, ezt meghaladóan jelentős kára származik abból, hogy kórházi kezelések miatt gyakran szorul ápolásra és gondozásra, ezzel jelentős gondot, terhet okoz családjának, melyek enyhítésére esetenként kívülálló személy segítségét kell igénybe vennie; előadta továbbá, hogy korábban családi házában élt, azonban betegsége miatt ház körüli munkákat már nem tudta elvégezni, ezért a házat kénytelenek voltak eladni, mint ahogyan a tulajdonukat képező hobbikertet is, ahol a családi fogyasztásához szükséges zöldséget gyümölcsöt megtermelték. Mindezekre figyelemmel alperest, 1 millió forint összegű általános kártérítés megfizetésére és kérte kötelezni, mely vonatkozásában kamatigénye is volt.

A felperes perköltség igényt is előterjesztett, az ügyvédi munkadíj összegét jogszabályban foglaltaknak megfelelően kérte megállapítani.

Az alperes ellenkérelmében felperes kereseti kérelmének elutasítását kérte, arra hivatkozva, hogy 1971. február 12-én az Országos Munkaegészségügyi Intézet szerint felperesnél kizárható volt, az ólom intoxikációja és a szénkéneg intoxikáció a vizsgálatok alapján, ezt követően felperes alperesnél nem dolgozott semmilyen vegyi expozíciós munkakörben, az ezt követő orvosegészségügyi szervek megállapításai ellentmondásosak, erre tekintettel, valamint az eltelt 30 évre figyelemmel álláspontja szerint kizárható felperesnél foglalkozási eredetű megbetegedés; annál is inkább, hogy az alperes az egyéni védőeszközöket biztosította, az 1968-ban elkészült üzemi légtechnika, légtérben az egészségkárosító gázok, gőzök, jelenlétét csökkentette; ezért amennyiben felperes az 1965-1971 közötti viszonylag rövid időtartamban, (de nem a közvetlen termelő területen) végzett munkája során CS₂ ártalmat szenvedett volna, azt a korabeli üzemegeészségügyi és ÁNTSZ vizsgálatok észlelték volna, ilyen megbetegedések azonban felperesnél nem voltak.

Az alperes, az orvosegészségügyi szakvélemény közötti ellentmondás (később, figyelemmel az

igazságügyi orvosszakértői véleményre, ennek kiegészítésére is) indítványozta elsődlegesen, hogy a beszerzett igazságügyi orvosszakértői vélemény, részben annak szubjektív és bizonytalan megállapításai miatt kerüljön ki a bizonyítékok köréből, amennyiben erre bármi okból nem kerülne sor, úgy indítványozta az iratok felterjesztését az Egészségügyi Tudományos Tanácshoz, felülvéleményezés céljából, hivatkozva a bíróság előtt, 2. M. 527/2005. szám alatt beszerzett 1015-119/ETT/ISZT/2006. számú állásfoglalásra, mely foglalkozási megbetegedés és az alperesnél egy másik munkavállaló munkaköre közötti ok-okozati összefüggést nem találta hitelt érdemlő módon megállapíthatónak, ezt megalapozó korabeli bizonyítékok hiányában.

Perköltség igénye is volt, az ügyvédi munkadíjat a becsatolt meghatalmazásban, foglaltak szerinti 30.000.- Ft + áfa, valamint esetleges tárgyalásonként 20.000.- Ft+ áfa összegben kérte megállapítani.

A felperes keresete részben megalapozott.

A Munka Törvénykönyvéről szóló 1992. évi XXII. tv. (Mt.) 174.§ (1) bekezdése szerint a munkáltató munkavállalónak, munkaviszonyával összefüggésben okozott kárért vétkességére tekintet nélkül teljes mértékben felel, mely felelőssége alapján az Mt. 177.§ (1) bekezdése szerint meg kell fizetnie, a munkavállalónak elmaradt jövedelmét, dologi kárát, sérelemmel illetve ennek elhárításával, összefüggésben felmerült, indokolt költségeit, valamint ugyan ezen szakasz (2) bekezdése szerint a munkavállalónak azt a kárát is, mely nem vagyoni kár.

Az Mt. 183.§ (2) bekezdése szerint, ha a kár vagy egy részének mértéke pontosan nem számítható ki, a munkáltató olyan összegű általános kártérítés fizetésére köteles amely a károsult teljes anyagi kárpótlására alkalmas.

A bíróság a bizonyítási eljárás során igazságügyi munkavédelmi szakértői vélemény beszerzését rendelte el, melyből megállapította, hogy a felperes 1965. január 21-től 1968. szeptember 16-ig az egész Viscos üzem területén tevékenykedett, melybe beletartozik a rostfonó, a szulfidálló és a savállomás is, az üzem és a műhely azonos légtérben voltak, így teljes munkaidejét szénkéneg expozícióban töltötte, mint ahogy 1968. szeptember 20-tól 1971. április 1-ig amikor is a Viscos Karbantartó üzemben ólomforrasztóként az egész Viscos üzem területén tevékenykedett, a karbantartó üzem ajtaja a Viscos fonóüzemhez kapcsolódott, a Viscos üzem területén történő szerelések során egyértelműen szénkéneg expozíció alatt állt, ezt meghaladóan 1971-től ólom és szénkéneg expozícióban nem dolgozhatott és nem is dolgozott, mivel a szolgáltató üzemben, a kazánház és turbinaházban nem volt szénkéneg expozíció. A szakértő hivatkozott arra, hogy az alperes nem tudta tartani a munkahelyen a megengedett határértékeket az egészségkárosító hatásokra vonatkozó vegyianyag-koncentráció tekintetében; figyelemmel arra, hogy a csúskoncentráció csak napi egy órára léphető túl, az adatok pedig éves átlagot jeleznek, megállapítható, hogy alperes az év minden napján és minden órájában túllépte a határértéket, a szénkéneg koncentrációt nem tudta megengedett határérték között tartani ezzel folyamatosan megsértette az Általános Balesetelhárító és Egészségvédelmi Óvórendszabály (ÁBEO) előírásait; noha az 1968-ban elkészült üzemi légtechnikával csökkenthető volt az üzemi légtérben az egészségkárosító gázok, gőzök jelenléte, viszont alperes továbbra sem tudta tartani az üzemi légtérben a megengedett mérték alatti szénkéneg koncentrációt; noha az alperes biztosított egyéni védőeszközként légzésvédőt, gázálcot, mely ugyan megfelelt a korabeli tudományos technikai színvonalnak, viszont nem volt alkalmas a nap 8 órás műszak alatt való folyamatos viselésre, nem voltak jó minőségűek, használatuk nehézséget okozott, és a munkát is hátráltatta emiatt a munkavállalók nem viselték.

Az igazságügyi munkavédelmi szakértő részéről felperes terhére munkavédelmi szabályszegés vagy mulasztás nem került megállapításra.

A bíróság az eljárás során igazságügyi orvosszakértői véleményt szerzett be, elrendelve ennek kiegészítését is, mely véleményekből megállapította, hogy felperes élete során közel 7 éves időtartamra ólom- és széndiszulfid mérgezés alapos veszélyének volt kitéve, ólommérgezésre utaló egészségkárosodás nem állapítható meg, de a szénkéneg okozta heveny idegrendszeri károsodás visszamenőleg alaposan felvethető a munkavégzés illetve azt követő évtized vonatkozásában, a sorsszerűen kialakult érlemeszesedés jelentős súlyosbítása pedig a mérgezés krónikus voltát jelzi. Tehát felperesnél megállapítható széndiszulfid káros hatása által okozott foglalkozási megbetegedés és a korábban megállapított 67%-os munkaképesség-csökkenésének mértéke, teljes körűen tekinthető ezen megbetegedés következményének.

Az igazságügyi orvosszakértői vélemény kiegészítésében a szakértő rámutatott arra, hogy a széndiszulfid expozíciója okozhat rövid távú heveny mérgezési tüneteket, és hosszú távú krónikus távolhatási tüneteket is; felperes esetében a központi idegrendszerben (és nem a perifériás idegrendszerben!) okozott az aktuális méreghatásnak megfelelő tüneteket, arra bizonyíték, hogy ezek korábban is fennálltak volna nincs; ezek a hevenynek tartható tünetek az expozíció enyhülése után szép fokozatosan szanálódtak, kiürültek és az idegrendszer krónikus mérgezésének tünetei nem alakultak ki. Szakértő arra is rámutatott, hogy ezzel szemben nincs adat arról, hogy a széndiszulfid heveny érrendszeri bántalmakat okozott volna, de leírt tény, hogy az expozíció elindíthatja, de mindenképpen felgyorsítja azt az érlemeszesedéses folyamatot, mely más embernél sorsszerűen, az idős korral szokott megjelenni, felperes esetében az érlemeszesedés tüntetően korai időszakban, és súlyos formában jelentkezett, hiszen 40 éve jelei már az érlemeszesedés okozta koszorúér elzáródáson, következményes szívizom elhaláson is túl volt. Utalt a szakértő arra, hogy felperes orvosai is gondolkodtak ez irányba, egyéb megbetegedéseket vetve fel, mint cukorbetegség, májbetegség gyanúja stb., melyek azonban nem igazolódtak, a rögzített szemfenéki elváltozások sem cukorbetegség következményei voltak, hanem mikrocirkuláció megváltozásának jelei, melyet szinte bizonyító értékű leletnek tart a szakma. (Az OMFI korábbi és későbbi véleménye közötti ellentmondásra hivatkozáskor megjegyezte, hogy nem végezték el a bizonyító értékűnek tekinthető szemfenéki mikrocirkulációs vizsgálatot.) A szakértő arra is rámutatott, hogy a laboratóriumi követés az évekkel későbbi utóbbi betegségek felmérésére nem adat, felperes esetében annak idején történt megfelelő vizsgálatokkal ki lehetett volna zárni a szénkéneg-expozíciót de a közel 7 esztendő expozíciós időszak teljes körű lefedése negatív leletekkel nem lehetséges; így késői koszorúsér meszesedésben betöltött szerepe el nem vethető. Összefoglaló álláspontja szerint felperes annak idején viszonylag enyhe idegrendszeri károsodást szenvedett, mely szénkéneg hatásnak volt betudható, de a méreghatás megszűnte után fokozatosan gyógyult; a mérge érrendszerre káros hatása azonban elindított egy korai érlemeszesedéses folyamatot, mely a méreghatás megszűnte után is haladt előre, és szívinfarktushoz, műtétet igénylő koszorúér betegséghez vezetett; ezen szívproblémák voltak rokkantságának közvetlen indokai, a megállapított 67%-os munkaképesség-csökkenés eredete közvetlenül szívbetegsége, szívbetegségei ok-okozati összefüggésben állnak az alperesnél betöltött munkakörök széndiszulfid ártalmával.

Az igazságügyi orvosszakértői vélemény szerint felperesnél megállapított munkaképesség-csökkenés csak rosszabbodhat, javulás nem prognosztizálható, ezen megbetegedése miatt szorul gyógykezelésre, gyógyszeresedésre, azonban ápolásra, gondozásra jelenleg nem; a felperes szívműtete és szívritmus zavarai óta nem végezhet érdemi fizikai munkát, környezetében is csak

könnyű, erőfelfejtésekről mentes, nyugodt rendezett miliőben végezhető tevékenységet engedhet meg magának.

A bíróság az eljárás során tanúként hallgatta meg felperes házastársát, aki elmondta, hogy 1988-ban kötöttek házasságot, ekkor kezdődtek lényegében felperes egészségügyi problémái melyek nem javultak, csak súlyosbodtak, az életvitelét megnehezítik, emelni, fizikai munkát végezni nem tud, fáradékony, az időváltozást érzi, sok gyógyszert szedett műtét előtt is, de műtét után is, ezekre rászorul mivel állapota nem javul; előadta, hogy felperes három éve járt az OMFI-ban kivizsgáláson ott állapították meg a foglalkozási megbetegedését, mely betegsége miatt a szőlőt el kellett adni, felperes ezt már művelni nem tudta, jelenleg is gyakran van rosszul a felperes, havonta járnak kardiológiai intézetbe, hetente a háziorvoshoz. A tanú azt is megerősítette, hogy egészségi állapota miatt, felperes munkát vállalni, munkaviszonyt létesíteni nem tudott, ez is megviselte, mint ahogyan azon tény is, hogy ennek következtében beteg lányát sem tudta segíteni.

A bíróság fentiek alapján felperes foglalkozási megbetegedését bizonyítottnak találta, mint ahogyan az ebből származó munkaképesség-csökkenés mértékét is.

Tekintettel arra, hogy felperesnél megállapított 67%-os munkaképesség-csökkenés teljes egészében foglalkozási eredetű volt, mely rokkantságát (baleseti) eredményezte, ezen állapota várhatóan csak rosszabbodhat, emiatt gyógykezelésre, gyógyszerek szedésére szorul, semmiféle érdemi fizikai munkát nem végezhet, csak könnyű erőfelfejtéstől mentes nyugodt, rendezett miliőben végezhető tevékenységet engedhet meg magának, a bíróság a 2.000.000.- Ft-os nem vagyoni kártérítési igényt megalapozottnak találta, viszont az általános kártérítési igényt csupán részben a rendelkező résznek megfelelően, hiszen felperes rendelkezésre álló akadályozottságot igazoló bizonyítékot nem produkált, ezért ezen igényének nagyobb részét elutasította.

A bíróság elutasította az alperesnek az ellentmondások feloldására indítványozott felülvéleményezési ETT álláspont beszerzésére tett indítványát is, tekintettel a fentebb hivatkozott igazságügyi orvosszakértői vélemény-kiegészítésben foglaltakra, mely szerint is, és bíróság osztotta ezen vonatkozású felperesi hivatkozást is, hogy az ÁNTSZ levelében foglaltak nem tekinthetők szakvéleménynek, - noha a megyei intézet az OMFI levél alapján a felperest a foglalkozási megbetegedés megállapításáról és nyilvántartásba vételéről tájékoztatta -, ezzel szemben az Országos Egészségbiztosítási Pénztár Orvosszakértői Bizottságának véleménye szakvéleménynek minősül ez pedig teljes összhangban a beszerzett igazságügyi orvosszakértői véleménnyel állapította meg korábban felperesnél 67%-os munkaképesség-csökkenés mértékét, azzal, hogy ez teljes mértékben foglalkozási eredetű megbetegedésből ered, így az orvosszakértői véleményt, kellő indokoltsággal ellátott kiegészítésére figyelemmel megalapozottnak tekintett. A bíróság megjegyzi, hogy az alperes indítványa az ellentmondás hiányát meghaladóan azért sem helytálló, hiszen hivatkozott ugyan arra, hogy az üzemegészségi kartont becsatolja, melyben a szűrővizsgálatok eredményei feljegyzésre kerültek, utalva a korabeli egészségügyi állapotra, előadva azt is, hogy amennyiben jelentkeztek a mérgezés jelei ez esetben eltiltották a munkavállalókat az adott munkakörben történő munkavégzéstől, jelen esetben pedig felperesnél ez történt ennek következtében már 1971 után nem volt szénkéreg expozíciónak kitéve, ezt meghaladóan pedig felperes előadta, hogy az igazságügyi orvosszakértőnek az üzemorvosi kartonjainak másolatát bemutatta, ezek már így értékelésre kerültek.

A bíróságnak a kamatfizetésre vonatkozó rendelkezése, figyelemmel a Ptk. 301.§-ban foglaltakra, az Mt. 159.§-án alapszik.

Tekintettel felperes részleges pernyertességére (77%) bíróság Pp. 81.§ (2) bekezdése alapján, figyelemmel a 32/2003. (VIII.22.) IM számú rendeletben foglaltakra, illetve figyelemmel az 1990. évi XCIII. tv.-ben, és 6/1986. (VI.26.) IM számú rendeletben foglaltakra a rendelkező rész szerint kötelezte ügyvédi munkadíj, illetve szakértői díj és eljárási illeték megfizetésére, azzal, hogy a fennmaradt szakértői díjat és eljárási illetéket az állam terhén hagyta.

Tatabánya, 2007. szeptember hó 26. napján.

A távollétük miatt, az aláírásukban akadályozott Keindl Gézané és Walczné Buczkó Ilona ülnök helyett is:

. Bükkösi Klára s.k.
a tanács elnöke